

۱۴

نکات کمتر شنیده‌شده درباره پیامدهای اجتماعی و روانی بیماری ایدز به مناسبت روز جهانی ایدز

خطرناک‌تر از ایدز!

جام جم در گفت‌وگو با علیرضا زمانی، محقق عنکبوت‌شناس شگفتی‌ها و باورهای نادرست درباره عقرب‌ها را مرور می‌کند

و خدا عقرب را آفرید...

۱۵

شیرابه زباله‌های مازندران تصفیه می‌شود

۱۶

زندگی

شنبه ۱۰ آذر ۱۳۹۷ :: شماره ۵۲۶۱

یادداشت

بابک خطی
پزشک

خشونت

دوسر سوخت

❖ کادر بهداشت و درمان، وظیفه درمان و حفظ سلامت مردم را به‌عهده دارد و شبانه‌روز در کوچک‌ترین روستاها تا کلانشهرها به خدمت‌رسانی مشغولند. بنابراین محیط امن و آرام از الزاماتی است که به خدمت‌رسانی هرچه بهتر کمک می‌کند و سود آن در نهایت به جامعه می‌رسد. اما متأسفانه در سال‌های اخیر شاهد افزایش خشونت در محیط‌های درمانی بخصوص اورژانس بیمارستان‌ها هستیم؛ موضوعی که علتش باید ریشه‌یابی و برطرف شود. در واقع اختلال در آرامش روانی و سلامت جسمی مردم آن‌قدر مهم است که توجه بیشتری را می‌طلبد.

اعضای کادر درمان باید بتوانند از همه‌طرفیت جسمی و روحی خود در کمک‌رسانی به بیماران بویژه در موارد اورژانس استفاده‌کنند و این مهم در محیطی که نگرانی از اعمال خشونت وجود داشته باشد، امکان‌پذیر نیست. بنابراین لازم

است وزارت بهداشت به عنوان متولی بخش درمان و سلامت به فرهنگ‌سازی در این زمینه بپردازد و بقیه نهادهای فرهنگ‌ساز نیز نحوه رفتار در محیط‌های درمانی و لزوم حفظ آرامش در فضایی را که با جان و سلامت مردم ارتباط دارد، آموزش دهند.

این آموزش‌ها می‌تواند هم در محیط‌های درمانی و هم در رسانه‌های سمعی بصری از جمله فضای مجازی انجام شود که البته تاکنون در این حوزه گامی موثر برداشته نشده است. سلامت یک اصل اساسی و حق مسلم برای تک‌آحاد جامعه است و محیط امن برای کادر درمان، رکنی اساسی در چرخه سلامت و اهداف آن است که بدون وجود آن این اهداف محقق نمی‌شود. البته حتماً لازم است الگوهای حرفه‌ای رفتاری به کادر درمان نیز آموزش داده شود تا در مواقعی که مراجعان خشن و عصبی هستند، این خشم مهار شده و اتفاقات بدتری رخ ندهد. باید گفت از نهادهای انتظامی و قضایی انتظار می‌رود با برخورد قاطع با همه افرادی که مغل امنیت در محیط‌های درمانی می‌شوند، راه تکرار چنین رویدادهایی که فقط سلامت بیماران را خدشه‌دار می‌کند، بگیرند. ❖

پل-عابر

کمیته‌ای از تهران:

نیمی از پل‌های عابر روگذر اتوبان باقری برقی نیست و این موضوع تردد را برای شهروندان بخصوص سالخوردگان سخت کرده است.

ایمنی-شهر

سهیلی از تهران:

از شهرداری محترم تهران درخواست می‌شود نسبت به پاکسازی و ایمن کردن معابر و خیابان‌ها از درختان خشک و پوسیده- که در صورت رسیدگی نکردن با سقوط آنها جان مردم به خطر می‌افتد- اقدام کند.

سطل-زباله

کمالی از تهران:

تعداد سطل‌های زباله با توجه به تعدد شرکت‌ها و ادارات در خیابان میرداماد بسیار کم است و شهروندان زباله‌های خود را در خیابان‌رها می‌کنند.

نیمکت-خیابان

رستمی از تهران:

چرا در پیاده‌روی بلوارهای تهران نیمکتی برای استراحت وجود ندارد؟ با توجه به عریض بودن پیاده‌رو و طولانی بودن بلوارها به نیمکت‌هایی برای استراحت نیاز است.

پاسخ-شهرداری

گرمانی از تهران:

چرا شهرداری منطقه ۱۴ تهران حتی یک پاسخ به شهروندانی که درخواست احداث پل روگذر در میدان مظهری واقع در بلوار تختی که همه روزه شاهد ترافیک بسیار سنگینی هستیم، نمی‌دهد؟ بی‌اعتنایی به شهروندان قابل توجه نیست. دست‌کم مدیران شهرداری می‌توانند دلائیل خود را به شهروندان بگویند.

جوابیه

در پی درج پیامی در ۱۰ آبان ۱۳۹۷ با عنوان «تپه‌یه - خاموش» مشاور مدیرعامل و مدیر ارتباطات و امور بین‌الملل متروی تهران با ارسال نامبری اعلام کرد: تمامی سیستم‌های تپهویه قطارهای مترو به شکل روزانه کنترل می‌شوند و خوشبختانه در حال حاضر هیچ مشکلی وجود ندارد. شهروندان و مسافران محترم در صورت مشاهده خرابی سیستم تپهویه قطارها می‌توانند با ارسال پیام به سامانه پیام کوتاه به شماره ۳۰۰۴۲۷۷ خط مورد نظر و شماره واگن را که در بدنه قطار نصب شده، اعلام کنند تا در اولین فرصت نسبت به بررسی و رفع اشکال اقدام لازم انجام پذیرد.

❖ وقتی ۲۷ سال معلمی کرده باشی، وقتی ۴۵ ساله آن هم پیش از موعد بازنشسته شده باشی، وقتی در وجودت گمشده‌ای داشته باشی، اهل مطالعه و پژوهش و یافتن هم باشی به احتمال زیاد می‌شوی کسی مثل محمد خزائی ۵۳ ساله، اهل کرمانشاه که از آدم‌های متفاوت روزگار است. پیگیری‌های ما از یک عکس شروع شد که مردی میانسال را نشان می‌داد با گل‌های بنفش و خوشرنگ زعفران و خنده‌ای کنج‌لبش. راه پیدا کردن محمد خزائی را مدیر یکی از دبیرستان‌هایی که او در آن کارآفرینی تدریس می‌کند، هموار کرد با شماره همراهی که در اختیارمان گذاشت. گفت‌وگویی که می‌خوانید حاصل تماس با همان شماره است که معلم بازنشسته را کسی نشان داد عاشق رویاهایش، مردی که جست و یافت، حالا هم زندگی‌اش به قول خودش بوی عطر مست‌کننده زعفران می‌دهد.

مریم خباز

جامعه

❖ **از بین کلی خبر درباره معلم‌ها که با اعتراض است به میزان حقوق یا وضعیت بیمه و مزایا، دیدن معلمی بازنشسته مثل شما که زندگی‌اش طور دیگری می‌گردد باعث خوشوقتی است.**

البته من به جای بازنشسته به خودم می‌گویم باز شکفته و خوشحالم گمشده‌ای را که همیشه دنبالش می‌گشتم بالاخره پیدا کردم.

❖ **چه گمشده‌ای؟**

میل به کمال و میل به شدن و رسیدن.

❖ **از جوانی این حس در شما بود؟**

نه، کم‌کم از میانسالی شروع شد.

❖ **چطور شد که این حس یکباره شکوفا شد؟**

من حدود ده سال است (یعنی تقریباً بعد از بازنشستگی‌ام) در حوزه خلاقیت و کارآفرینی کار می‌کنم و مقالات ملی، بین‌المللی و آی اس آی در حوزه‌های مدیریت دانش، کارآفرینی، علوم شناختی و یادگیری موثر می‌نویسم. کار در این حوزه‌ها باعث شد به قول شما شکوفا شوم.

❖ **شما سال‌ها دبیر تربیت بدنی و بیشتر از آن کارمند ستادی آموزش و پرورش بوده‌اید، این پرش شما از حوزه کارمندی به کارآفرینی و حالا هم کشاورزی دانش بنیان جالب توجه است.**

از وقتی در حوزه کارآفرینی کار کردم، مخصوصاً وقتی بازنشسته شدم دنبال انجام کاری بودم که متفاوت باشد. من قبل از عید امسال ایجاد گلخانه هیدروپونیک

هیدروپونیک، ایروپونیک

واژه هیدروپونیک در زبان لاتین به معنی کار کردن با آب است بنابراین هیدروپونیک شامل پرورش گیاهان در آب‌های راکد یا جاری سرشار از اکسیژن و عناصر غذایی مورد نیاز گیاهان است. در روش هیدروپونیک برای این که هر گیاه میزان متعادلی از نیازهای غذایی را دریافت کند باید همه عناصر غذایی درون خاک به حالت متعادل درآید. میزان هدرفت آب از طریق تبخیر در این سیستم کم است ضمن این که هیچ روان آبی وجود ندارد و شسته شدن مواد مغذی اتفاق نمی‌افتد، بنابراین آلودگی هم ندارد.

در مقابل، ایروپونیک عبارت است از به‌کارگیری شیوه هیدروپونیک بدون بستر رشد، هر چند ممکن است از این بستر برای جوانه‌زنی بذرها یا ریشه دهی قلمه‌ها استفاده شود. ریشه‌های گیاهان ایروپونیک در هوا و در زیر محفظه خود به حالت معلق قرار می‌گیرد. در این روش نیازهای غذایی گیاهان به صورت محلول در آب روی ریشه آنها اسپری می‌شود. این‌گونه غذا دهی در هوا اجازه می‌دهد تا ریشه‌ها به جذب اکسیژن مورد نیازشان بپردازند و بدین طریق (بنابر بررسی‌های انجام شده) میزان رشدشان تا ۱۱ درصد در مقایسه با رشدشان در خاک افزایش یابد و تقریباً هیچ آبی از راه تبخیر هدر نرود.

هواکشت و تاریخچه‌اش

ایروپونیک یا هواکشت یک روش باغبانی سرپوشیده است که در آن گیاهان در حالی رشد و نمو می‌کنند که ریشه‌شان در هوا معلق است و به وسیله اسپری شدن مداوم آب حاوی مواد معدنی و کودهای شیمیایی تغذیه می‌شوند. در روش هواکشت، خاک استفاده نمی‌شود بلکه ریشه گیاهان به طور دائمی یا به صورت متناوب در معرض مه غنی از مواد مغذی قرار می‌گیرد و رشد می‌کند. محقق به نام کارتر نخستین کسی بود که در سال ۱۹۴۲ پرورش گیاهان در هوا و در بخار آب را ابداع کرد. کلوتر محقق دیگری بود که در سال ۱۹۴۴ با پخش کردن بخار آب در فضا، انواع مرکبات را پرورش داد. تراویل در سال ۱۹۵۲ با این روش درختان سیب را پرورش داد. اما نخستین کسی که پرورش گیاهان در هوا با مفهوم امروزی ایروپونیک را ابداع کرد شخصی به نام وینت در سال ۱۹۵۷ بود. او با این روش بوته‌های گوجه‌فرنگی و قهوه را پرورش داد. او این گیاهان را در وضعیتی قرار داد که ریشه‌هایشان در هوا معلق بود سپس محلول غذایی را بر ریشه‌هایشان اسپری می‌کرد.

❖ **یعنی مثل بخور در فضا؟**

به آن می‌گویند رطوبت یا بخار سرد یا مه پاش که با پودر کردن آب در فضا انجام می‌شود.

❖ **ولی قطعاً خاکی در کار نیست.**

بله همین‌طور است. پیاز زعفران ظرفیت گل دادن دارد پس اگر شرایط مناسب مثل نور، دما و رطوبت بدرستی فراهم شود پیازها به گل می‌نشینند. من پیازها را در جعبه‌های چوبی چند طبقه در پیلوت خانه‌ام قرار داده‌ام.

❖ **این پیلوت چند متر است؟**

۱۵ متر که چون طبقاتی است فضایی حدود ۴۰ متر ایجاد شده است.

❖ **زعفران‌های شما به اندازه زعفران‌هایی که روی زمین****کشت می‌شوند بزرگ می‌شود؟**

بله گل‌ها به همان اندازه بزرگ می‌شوند و البته خوش‌رنگ‌تر می‌شود چون نور آفتاب به آنها نمی‌خورد و گل‌ها وضعیت رنگی‌شان را حفظ می‌کنند.

❖ **می‌گویند کشت زعفران به این روش محصول****مرغوب‌تری می‌دهد درست است؟**

بله این موضوع را آزمایش کردم و دیدم که غلظت و عطر و طعمش از زعفران‌های معمولی بیشتر است.

❖ **و گفته می‌شود قیمت زعفران‌هایی که به روش****ایروپونیک کشت می‌شوند چند برابر زعفران‌های معمولی است.**

همین‌طور است اما من فعلاً دنبال بازار نیستم و چندان از قیمت‌ها خبر ندارم. فقط می‌دانم هر کیلو زعفران معمولی فعلاً کیلویی ۱۲ تا ۲۰ میلیون تومان است و زعفران‌های به روش هواکشت از اینها گران‌تر است.

❖ **قصه‌دارید کارتان را توسعه دهید؟**

اصلاً برنامه‌ام همین است. من الان مشغول برآورد هزینه فایده هستم تا هم برای ترویج این روش اقدام کنم و هم برای توسعه‌اش.

❖ **یعنی حاضری تجربه‌تان را در اختیار دیگران بگذارید؟**

بله باید این اتفاق بیفتد چون دانش بشری محدود به یک نفر نیست و من هم به هیچ وجه مدعی اختراع و